

БӨЛІМ: ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛДАР

LESSON STUDY: Теориясы мен қолданылуы (Кітапша)

ЖАРИЯЛАНДЫ
13.03.2016СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/210/>

КІРІСПЕ

Lesson Study – бұл мұғалімдердің бірлесіп жоспарлау, өткізу, бақылау және талдау арқылы сабақты жетілдіру үдерісі. Бұл тәсіл Жапонияда пайда болып, мұғалімдердің кәсіби дамуының тиімді әдісі ретінде әлемге таралды. Қазақстанда Lesson Study әдісі педагогтердің тәжірибе алмасу, сабақты жетілдіру және оқушылардың білім сапасын арттыру мақсатында кеңінен қолданылуда.

Lesson Study үдерісі мұғалімдерге өз тәжірибесін зерттеу арқылы түсінуге, оқушылардың оқу әрекетін бақылау арқылы сабақты жақсартуға және кәсіби қауымдастық орнатуға мүмкіндік береді.

1-БӨЛІМ. LESSON STUDY ТЕОРИЯСЫ

1.1 Lesson Study дегеніміз не?

Lesson Study – мұғалімдердің шағын топпен жұмыс істеп, сабақты бірлесе жоспарлап, оны өткізіп, кейін сол сабаққа бірлескен талдау жүргізетін зерттеу әдісі.

1.2 Негізгі қағидаттары:

- Мұғалімдер арасындағы әріптестік;
- Сабақты бірлесе жоспарлау;
- Оқушылардың оқу әрекетін бақылау;
- Сабақты қайта жоспарлау мен жетілдіру.

1.3 Зерттеу сабағы дегеніміз не?

Зерттеу сабағы – бұл Lesson Study үдерісіндегі арнайы жоспарланған және басқа

мұғалімдер қатысып бақылайтын сабақ. Оның мақсаты – оқушылардың оқу әрекетін бақылау және оны талдау арқылы сабақ беру тәсілдерін жетілдіру.

1.4 Қатысушылардың рөлі:

- **Сабақ жүргізуші мұғалім:** зерттеу сабағын өткізеді.
- **Бақылаушылар (әріптестер):** оқушылардың іс-әрекетін бақылап, жазып алады.
- **Координатор немесе модератор:** үдерісті ұйымдастырып, басқаруға көмектеседі.

2-БӨЛІМ. LESSON STUDY КЕЗЕҢДЕРІ

2.1 1-кезең: Мақсат қою және сабақ жоспарын құрастыру

- Оқу мақсаттары айқындалады;
- Сабақ мазмұны мен әдістері талқыланады;
- Оқушы әрекеттеріне болжам жасалады;
- Бақылау фокусын таңдау (мысалы: белсенділік, ынталылық, түсіну деңгейі).

2.2 2-кезең: Зерттеу сабағын өткізу

- Мұғалім алдын ала жоспарланған сабақты өткізеді;
- Әріптестер оқушылардың іс-әрекетін бақылайды;
- Видео/аудио жазба қолданылуы мүмкін.

2.3 3-кезең: Сабақты талдау және қайта жоспарлау

- Сабақтан кейін топ мүшелері бірге отырып, бақылау нәтижесін талдайды;
- Оқушылардың әрекетіне сүйене отырып, сабақ жоспарына өзгеріс енгізіледі;
- Қайта сабақ өткізу (қажет болса).

3-БӨЛІМ. ПРАКТИКАЛЫҚ ҚОЛДАНУ

3.1 Сабақ жоспарлау үлгісі:

- Мақсат;
- Қадамдар;
- Оқушылар әрекеті болжамы;

- Мұғалім әрекеті;
- Бақылау объектісі.

3.2 Бақылау парағы:

ОҚУШЫНЫҢ АТЫ	БАҚЫЛАУ ОБЪЕКТІСІ	МІНЕЗ-ҚҰЛҚЫ	БЕЛСЕНДІЛІГІ
--------------	-------------------	-------------	--------------

3.3 Топтық жұмыс форматы:

- 3-5 мұғалімнен тұратын топ;
- Апта сайын кездесу;
- Бірігіп жоспарлау және талдау.

4-БӨЛІМ. LESSON STUDY НӘТИЖЕЛЕРІН ТАЛДАУ

4.1 Деректер жинау:

- Бақылау жазбалары;
- Сауалнама нәтижесі;
- Оқушы жұмыстары;
- Бейнежазба.

4.2 Талдау сұрақтары:

- Оқушылар қалай жауап берді?
- Қандай әдістер тиімді болды?
- Қандай қиындықтар кездесті?

4.3 Жариялау:

- Ішкі есеп немесе презентация;
- Мектепішілік семинар;
- Ғылыми мақала немесе постер сессия.

5-БӨЛІМ. ҚОЛДАНУ МЫСАЛДАРЫ

5.1 Мысал 1: Математика сабағында ұғым қалыптастыруды зерттеу

Топ 6-сынып оқушыларына бөлшектерді үйрету сабағын жоспарлап, оқушылардың

түсіну стратегияларын зерттеді.

5.2 Мысал 2: Қазақ тілі сабағында оқылым дағдысын дамыту

Сабақ барысында оқушылардың мәтінді түсіну әрекеті мен сұрақтарға жауап беру тәсілдері бақыланды.

6-БӨЛІМ. МҰҒАЛІМ КӘСІБИ ДАМУЫ

- Өз тәжірибесіне сыни көзқарас қалыптастырады;
- Әріптестерімен ынтымақтастық орнатады;
- Сабақ беру әдістерін жетілдіреді;
- Жаңа педагогикалық идеяларды сынап көреді.

ҚОРЫТЫНДЫ

Lesson Study – мұғалімнің кәсіби дамуына және оқушы жетістігін арттыруға бағытталған үздіксіз оқу үдерісі. Бұл тәсілді мектеп мәдениетіне енгізу – сапалы білім берудің маңызды бір бөлігі.

ҚОСЫМША

Глоссарий:

- **Lesson Study** – сабақ зерттеу үдерісі;
- **Зерттеу сабағы** – мұғалімдер бірлесе жоспарлап, бақылап, талдайтын сабақ;
- **Рефлексия** – өз әрекетін сыни бағалау үдерісі;
- **Коучинг** – әріптестік оқыту мен қолдау тәсілі.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Dudley, P. (2014). Lesson Study: Professional learning for our time.
2. Lewis, C. (2002). Lesson Study in North American Contexts.
3. ҚР Білім және ғылым министрлігі әдістемелік нұсқаулықтары.

Пайдалы сілтемелер:

- www.lessonstudygroup.net

- www.cascadeforlearning.org

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.